

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt : XXVI

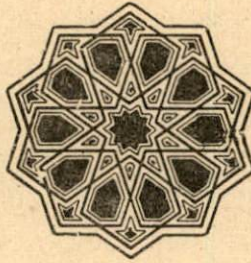
Makalelerin sorumluluđu yazarlarına aittir.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt : XXVI

Dr. Nesimi YAZICI
(İslâm Kurumları Tarihi Birimi)

M. Bülent Varlık, TÜRKİYE BASIN-YAYIN TARİHİ KAYNAKÇASI (AİTİ Akademisi Yayın No: 153, Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu Yayın No: 2), Ankara, 1981, XVI+92.

“Bibliyografyalar basılı materyalin tarihçesini, yapısını veya bunların diğer eserlerle ilişkisini açıklamak amacıyla yapılan maddî ve fikrî çalışmalardır. Bu çeşit çalışmalar, basılı materyalin her geçen gün biraz daha artması nedeniyle daha fazla önem kazanmaktadır”¹. Bu sebeple çeşitli ilim dallarına ait bibliyografik eserler yazılmaktadır. Burada tanıtmaya gayret edeceğimiz AİTİA Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu asistanlarından M. Bülent Varlık’ın çalışması da bu neviden bir eserdir.

Gazetelerin dünyada, XVII. yüzyıldan beri hem bir bilgi kaynağı hem de belirli bir dönemin farklı görüş ve düşüncelerini yansıtmaya aracı oldukları biliniyor. Osmanlı toplumu için ise, gazeteler bu fonksiyonlarını XIX. yüzyıla kadar yerine getirememişlerdir. Fakat bu yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı toplumundaki gelişmeleri takip etmek için gazeteler vazgeçilmez kaynak niteliğindedirler. Her ne kadar Arşiv belgeleri ve tarih kitapları geçmişin değerlendirilmesinde ilk kaynaklar iseler de, bunların zaman zaman eksik bıraktıkları veya araştırılma imkânları olmadığı –arşivlerin düzenlenmemiş olduğu veya araştırmacılara açılmadığı– hallerde gazetelerin değeri daha iyi ortaya çıkar.

Ülkemizde gazeteleri Basın Tarihinin konusu içinde ele alma düşüncesi pek yenidir. Yapılan çalışmaların pek azı orijinaldir. Ayrıca da bu sahadaki bilgi kaynakları çok dağınıktır. Bu dağınıklığa son verme yönünde yapılan verimli bir çalışma ise M. Bülent Varlık’ın **Türkiye Basın-Yayın Tarihi Kaynakçası** isimli kitabıdır.

Bülent Varlık, kitabında 1928’den sonra yayımlanan konu ile ilgili kitaplara ve çeşitli yerlerde çıkan makalelere yer vermiştir. Çalışması

¹ Filiz Başoğlu, F. Günsel Tuncer, Sema Akıncı, İsmet Baydur, *Cumhuriyet Döneminde Bibliyografyaların Bibliyografyası*, Ankara, 1973, s. IX.

sırasında daha önce bu sahada yazılan kitaplardan azamî ölçüde yararlanmıştır.

Bülent Varlık'ın *Türkiye Basın-Yayın Tarihi Kaynakçası* adlı eseri, *İçindekiler* (s. V), Doç. Dr. Korkmaz Alemdar tarafından yazılmış *Önsöz* (s. VII-IX), *Sunuş* (s. XI-XIV) ve *Kısaltmalar* (s. XV)'den sonra beş bölümden oluşmaktadır.

Birinci Bölüm (s. 1-30)'de; Türkiye Basın-Yayın Tarihi ile ilgili kitaplar yer almaktadır. Yazar adlarına göre düzenlenmiş bu bölümde 249 kitap verilmiştir. Bu bölümde B. Varlık bazan bir cümle ile bu kitapların konu ile ilişkisine değinmiştir.

İkinci Bölüm (s. 31-60)'de; Konu ile ilgili makalelerin isimleri yine yazar adlarına göre verilmiş bulunmaktadır. Bu bölümde 485 makale gösterilmiştir.

Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci bölümlerde dizinler yer almış bulunmaktadır. Bunlar *Kitap Dizini* (s. 61-71), *Makaleler Dizini* (s. 73-82) ve *Yazar Dizini* (s. 83-92)'dir.

Sayın yazarın şüphesiz uzun araştırmalardan sonra ortaya koyduğu bu çalışmasını takdirle karşılamaktayız. Yeni çalışmalarıyla bu sahadaki boşluğu doldurma gayreti içinde olmasını temenni etmek isteriz.²

(Dr. Nesimi YAZICI)

2 Bizim bu tanıtma yazısını yazmamızdan sonra B. Varlık, kitabındaki bazı eksiklikleri gidermek üzere "*Türkiye Basın-Yayın Tarihi Kaynakçası'na Ek-I*" başlığı altında bir makale yazmıştır. (İletişim, s. 1982/4, s. 351-384). Bu makalede 44'ü kitap, 131'i makale olmak üzere toplam 175 yeni bibliyografik künye bulunmaktadır.